

SENIORALNY POZNAŃ

MIESIĘCZNIK
DLA SENIOREK
I SENIORÓW
GRUDZIEŃ 2022

www.poznan.pl
ISSN 2658-1272

TYTKA
SENIORA

wewnątrz numeru

www.centrumis.pl

nr 12(36) 2022

Serwis miejski
m.poznan.pl

„Zielony Poznań” ma już 29 lat

W tym roku już po raz dwudziesty dziewiąty prezydent Miasta Poznania zaprosił mieszkańców do wzięcia udziału w konkursie „Zielony Poznań”.

Konkurs na stałe wpisał się w historię miasta i wciąż zadziwia liczbą uczestników zakochanych w swoich ogrodach, tarasach czy innych miejscach zieleni. – O zieleni w mieście decyduje nie tylko liczba parków czy skwerów, ale również, a może przede wszystkim, ogrody przydomowe czy działkowe, kwieciste tarasy i balkony, czyli te miejsca, które z wielką troską i zaangażowaniem są tworzone i pielęgnowane przez samych mieszkańców – mówi Jędrzej Solarski, zastępca prezydenta Po-

znania. – Gratuluję wszystkim laureatom i wyróżnionym i dziękuję za Państwa pracę i zaangażowanie w upiększanie naszego miasta. Jak co roku i tym razem wybór laureatów i wyróżnionych był niezwykle trudny. Obiekty zgłoszone do 29. edycji konkursu w poszczególnych kategoriach miały różny styl. Pojawiły się ogrody z tajemniczymi zakątkami, przyjazne wypoczynkowi i bioróżnorodności, z interesującymi wydzielonymi przestrzeniami ogrodowymi, działki z artystycznymi aranża-

cjami, balkony z ciekawą uprawą oraz oryginalnym prowadzeniem i efektownym doбором roślin, ukwiecone pasy zieleni czy zieleńce z przestrzenią przyjazną mieszkańcom. Uczestnicy, zgłaszając swoje obiekty do konkursu, wykazali się dużym zaangażowaniem w pomysły, aranżacje, pracę oraz ekologiczne podejście do środowiska przyrodniczego i odpowiedzialnością za jego stan. W tegorocznym konkursie przyznane zostały dwa wyróżnienia

specjalne. Wyróżnienie Kierownika Katedry Roślin Ozdobnych, Dendrologii i Sadownictwa Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu przyznano za „zieleniec pomiędzy blokami, utworzony i utrzymywany dużym nakładem pracy i starannością”. – Zieleniec stanowi miejsce przyjazne dla mieszkańców, przechodniów i małych zwierząt oraz jest przydatny dla hortiterapii biernej i czynnej – tłumaczy prof. dr hab. Agnieszka Krzywińska-Bródka z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Wyróżnienie Dyrektora Ogrodu Botanicznego UAM w Poznaniu za „Zieleń i wodę” przyznano ogrodu, w którym w niezwykle estetyczny sposób połączone zostały elementy naturalne i sztuczne, tworząc finalnie kompozycję naturalistyczną, będącą doskonałym miejscem wytchnienia. – Pięknie ułożone kamienie, nasadzenia roślin wodnych i błotnych, a przede wszystkim samo oczko wodne, stanowią oazę dla żywych organizmów, realizującą równocześnie zadania małej retencji. >>> ciąg dalszy na s. 2

POZnań* KONTAKT
linia miasta

61 646 33 44

POZnań* KONTAKT
linia miasta

61 646 33 44

„Zielony Poznań” ma już 29 lat

>>> ciąg dalszy ze s. 1

To wyróżnienie to podkreślenie wagi, że w dobie zmieniającego się klimatu i postępującej urbanizacji miast każde miejsce zielone, a szczególnie takie, w którym do-

stępna jest dla zwierząt woda, jest istotne z przyrodniczego punktu widzenia – wyjaśnia prof. dr hab. Justyna Wiland, dyrektor Ogrodu Botanicznego UAM w Poznaniu. Gala Finałowa 29. edycji konkursu „Zielony Poznań” odbyła się

16 listopada w Kolegium Zembla Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Lista laureatów i wyróżnionych dostępna jest na stronach internetowych: poznan.pl oraz poznan.pl/zielony_poznan.

Własny zielony zakątek daje ostoję, dzięki której można się wyciszyć i uciec od trudów codziennej pracy, a dodatkowo daje ogromną satysfakcję z osiągniętych efektów. Wszystkich miłośników zieleni Miasto Poznań zaprasza do

udziału w warsztatach i spotkaniach organizowanych w ramach Akademii Zielony Poznań oraz do udziału w kolejnych edycjach konkursu!

oprac. red.

I miejsce w kategorii balkon

I miejsce w kategorii ogród przydomowy

I miejsce w kategorii zieleńce

Wyróżnienie Dyrektora Ogrodu Botanicznego UAM za „Zieleń i woda”

I miejsce w kategorii działki na terenach Rodzinnych Ogrodów Działkowych

I miejsce w kategorii zieleńce oraz wyróżnienie Kierownika Katedry Roślin Ozdobnych, Dendrologii i Sadownictwa Uniwersytetu Przyrodniczego za zieleńce przydatny hortiterapii biernej i czynnej

I miejsce w kategorii pasy zieleni

Upamiętnijmy powstanie wielkopolskie

Miasto i województwo szykują się do radosnego celebrowania Narodowego Dnia Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego. 27 grudnia w Poznaniu odbędą się oficjalne uroczystości z okazji 104. rocznicy wybuchu powstania. Będą im towarzyszyły liczne atrakcje dla młodszych i starszych.

Świętowanie rocznicy rozpocznie się już w drugi dzień świąt Bożego Narodzenia (26 grudnia). Tego dnia będzie można zobaczyć, organizowaną corocznie przez Poznański Chór Nauczycieli, inscenizację przybycia Ignacego Jana Paderewskiego do Poznania. Pociąg wiozący „Mistrza” wjedzie o g. 16 na Dworzec Letni. Tu nastąpi uroczyste powitanie kompozytora i jego małżonki, które będzie okazją do zaśpiewania pieśni patriotycznych i powstańczych.

Główne uroczystości rocznicowe odbędą się we wtorek 27 grudnia pod pomnikiem Powstańców Wielkopolskich. Rozpoczną się dźwiękiem syren o g. 16.40 (prawdopodobna godzina rozpoczęcia powstania – przyp. red.). Uroczystości będą transmitowane na stronie internetowej 27grudnia.pl.

Wcześniej, o g. 11.15, zostaną złożone kwiaty na mogiłach generała Stanisława Taczaka i pułkownika Wincentego Wierzejewskiego, pod pomnikiem

ZE ZBIORÓW WIELKOPOLSKIEGO MUZEUM NIEPODLEGŁOŚCI

Pocztówka autorstwa Leona Prauzińskiego, rysownika i żołnierza, przedstawiająca przyjazd do Poznania Ignacego Jana Paderewskiego 26 grudnia 1918 r.

15. Pułku Ułanów Poznańskich oraz pod tablicami pamiątkowymi Franciszka Ratajczaka, Dowódców Powstania Wielkopolskiego, Ignacego Jana Paderewskiego oraz Marynarzy Powstańców Wielkopolskich. O g. 12.30 w poznańskiej farze przy ul. Gołębiej 1 odbędzie się msza święta w intencji powstańców wielkopolskich.

Sporo będzie się działo na Starym Rynku i w jego okolicach. Choć

trwa tam remont, to mieszczące się w Odwachu Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918–1919 zaplanowało liczne atrakcje. Rozpoczną się już o g. 9.30 zwiedzaniem z przewodnikiem wystawy czasowej *Z nadzieją na Niepodległą. Wielkopole na frontach Wielkiej Wojny (1914–1918)*. Na wydarzenie obowiązują zapisy, wstęp jest bezpłatny. Niezależnie od tego aż do g. 17.30 (ostat-

nie wejście g. 17) będzie można samodzielnie i bezpłatnie zwiedzać muzeum. O g. 12 przed Odwachem rozpocznie się gra miejska „Pierwsze iskry”, a o g. 14 z tego samego miejsca ruszy spacer z przewodnikiem śladami powstania.

Ze względów technicznych nie będzie inscenizacji potyczki i rozbijania Prusaków pod Odwachem, ale za to pod pomnikiem

15. Pułku Ułanów Poznańskich na ul. Ludgardy rozłoży się „obozowisko powstańcze”. Zaprezentują się tam rekonstruktorzy w mundurach powstańczych, będą dioramy z wyposażeniem wojskowym, zobaczymy również replikę samolotu Fokker DVII, zdobytego przez powstańców w Hali Zeppelinów. Obozowisko będzie działać od g. 13 do 17.

W grudniu i styczniu Wielkopolskie Muzeum Wojskowe na Starym Rynku będzie nieczynne, jednak w dniach 27–30 grudnia otworzy ono drzwi dla zwiedzających, którzy będą chcieli zobaczyć obiekty z okresu powstania w częściowo zmienionej aranżacji. Zostaną udostępnione nowe sylwetki mundurów, znaki wojskowe, broń i różnego rodzaju pamiątki historyczne.

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego zaprasza do Miasteczka Powstańczego, które powstanie na terenie MTP. Przeniesie się w nim do roku 1918. Zapewni to odzwierciedlająca tamten czas stylistyka oraz liczne atrakcje. Jedną z propozycji są warsztaty, na których dzieci wykonają flagę powstańczą, proporczyki lub rozetę. Będzie można również przejrzeć „Kuriera Powstańczego”, zrobić pamiątkowe zdjęcie, poznać treść przysięgi powstańczej, porozmawiać z Ignacym Janem Paderewskim oraz innymi postaciami z epoki, a także razem pośpiewać. Organizator zaserwuje wszystkim zziębniętym „grog powstańczy 0% – przeciwdziałający skorbutowi”. Wszystkie działania odbędą się pod namiotami, bez względu na warunki atmosferyczne.

oprac. szym.

Okazja przed świętami

Festiwal Sztuki i Przedmiotów Artystycznych to trzy dni świątecznej atmosfery i możliwość kupienia wyjątkowych prezentów dla swoich bliskich. Międzynarodowe Targi Poznańskie zapraszają w dniach 2–4 grudnia.

Festiwal to idealne miejsce na świąteczne zakupy, ponieważ odbywa się przed mikołajkami oraz Bożym Narodzeniem. Festiwal Sztuki i Przedmiotów Artystycznych to trzy strefy tematyczne: ART & CRAFT. Artysci i rzemieślnicy przedstawią niezwykle oryginalne produkty, m.in. biżuterię, szkło, ceramikę, galanterię skórzaną, ozdoby świąteczne i artykuły do dekoracji wnętrz, zabawki, rzeźbę, malarstwo. FASHION. Spe-

FOT. MATERIAŁY ORGANIZATORÓW

Ubiegłoroczny Festiwal Sztuki i Przedmiotów Artystycznych

cialna strefa dla projektantów mody, którzy będą mogli zaprezentować i sprzedać swoje unikatowe stroje oraz dodatki do odzieży. MATERIALS. Tu znajdą się najpotrzeb-

niejsze akcesoria oraz półprodukty do twórczości plastycznej, artykuły do szycia, decupage'u, robótek ręcznych. Więcej informacji na: festiwal.mtp.pl.

oprac. red.

Z notesu estradowca

„Byłem szczęśliwym uczestnikiem bądź świadkiem wielu poniższych anegdotek, inne usłyszałem od aktorów i reżyserów – gości Sceny na Piętrze w Poznaniu” – Piotr Żurawski, muzyk.

Orkiestra Rozrywkowa PRiTV Zbigniewa Górniego, Święto Wojska Polskiego w Operze Poznańskiej. Podczas przerwy w wieczornej próbie większość artystów udała się do bufetu. Kilku jednak nie. Jeden czytał gazetę, drugi ćwiczył na instrumencie, trzeci – o zgrozo – zapalił papierosa. Po chwili usłyszano krzyk strażaka przez interkom: „Nie ma palenia na scenie!”. Geniu Orlicki, basista, mając przy sobie mikrofon, nachylił się i w te słowa: „Pan Paleń proszony na scenę!”. Estrada Po-

znańska w latach 70. XX wieku miała w swojej stajni wieloosobowy cygański zespół Roma, który bardzo często występował za granicą. Po dotarciu do Paryża okazało się, że kostiumy wyeksponowano do Rzymu, gdyż na ogromnych skrzyniach były napisy... ROMA. 3 czerwca 1997 roku wizyta Jana Pawła II w Poznaniu. Na pl. Mickiewicza uroczysta msza, do której zaangażowano w charakterze lektora aktora Teatru Nowego, Andrzeja Lajborka. W pierwszym czytaniu przekazał całej Polsce nowe słowo: „jamłuźna”. Ponieważ to zawodowiec, choć spocił się, to konsekwentnie w drugim czytaniu jamłuźnę zastąpił „jamłuźną”. Żadnemu z hierarchów nawet powieka nie drgnęła. To też zawodowcy! oprac. red.

Skwer konsula

Łukasz Horowski, zmarły w 2016 roku konsul honorowy Ukrainy w Poznaniu, został patronem skweru na rogu ulic Bukowskiej i Szylinga.

Horowski był postacią niezwykłą. W czasie, gdy pełnił w naszym mieście funkcję konsula honorowego, stosunki i kontakty polsko-ukraińskie wzniosły się na poziom wcześniej nieosiągalny. Dzięki jego działaniom Ukraina stała się dla poznaniaków bliskim sąsiadem, wcześniej, wielu wydawała się krajem odległym, egzotycznym, nieznanym, a nawet niebezpiecznym. Pamiętając o licznych zasługach Horowskiego w obszarze polsko-ukraińskiej współpracy i budowy dobrych stosunków Rada Miasta Poznania podjęła 11 października uchwałę o nazwaniu skweru na Grunwaldzie jego imieniem.

Horowski urodził się w 1949 roku. W młodości zachwyił się Ukrainą, wielokrotnie odwiedzał ten kraj, znał jej mieszkańców. Jeździł na Ukrainę prywatnie i służbowo. Był miłośnikiem i znawcą kultury ukraińskiej. Wspierał społeczność gminy Cygany w powiecie borszczowskim (obwód tarnopolski) oraz okoliczne kościoły i cerkwie. Wyposażył tamtejszą szkołę w sprzęt komputerowy oraz instrumenty i sprzęt muzyczny, co ciekawe, odkupiony od Krzysztofa Krawczyka! Fundował stypendia dla uczniów z ubogich rodzin pod warunkiem, że mieli dobre wyniki w nauce. Dzięki jego wsparciu wielu absolwentów tej wiejskiej szkoły uzyskało możliwość dalszego kształcenia, niektórzy z nich przyjechali do Polski na studia. Horowski organizował też kursy i praktyki zawodowe dla borszczowskich lekarzy, a także pomagał w leczeniu ukraińskiej nauczycielki, którą, dzięki jego staraniom, przewieziono do Polski i poddano skutecznej terapii onkologicznej w Poznaniu.

W 2007 roku został konsulem honorowym Ukrainy w Poznaniu. Warto wiedzieć, że jest to funkcja społeczna. Konsul honorowy nie pobiera wynagrodzenia za pracę, ale w miarę swoich możliwości, reprezentuje, pomaga i wspiera mieszkańców kraju, który go na to stanowisko wyznaczył. W krótkim czasie Horowski stał się postacią znaną, osobą-instytucją, niezwykle ważną dla powiększającej się ukraińskiej społeczności naszego miasta. Ważne i niezapomniane są jego działania na polu kultury. Był prze-

Skwer im. Łukasza Horowskiego

Łukasz Horowski

wodniczącym Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego „Polska-Ukraina” i z jego inicjatywy narodził się w naszym mieście słynny festiwal „Ukraińska Wiosna”, którego 15. edycja odbyła się w tym roku, na początku października. Jest symboliczne, że Rada Miasta zdecydowała o upamiętnieniu Horowskiego kilka dni po zakończeniu tego wydarzenia. Przez lata „Ukraińska Wiosna” stała się największym festiwalem kultury ukraińskiej w Europie.

W czasie sesji Rady Miasta, referujący projekt uchwały ws. upamiętnienia Andrzej Krygier z Geopozu, przypominał, że dzięki działaniom

Łukasza Horowskiego nawiązana została intensywna współpraca Poznania z Tarnopolem. Pełniąc swoją funkcję Horowski, mimo złego stanu zdrowia, realizował z pełną mocą hasło „Poznaj Sąsiada”, które teraz przyświeca licznym polsko-ukraińskim inicjatywom. Za tę działalność w 2006 roku otrzymał wyróżnienie Fundacji „Polcul” im. Jerzego Bonieckiego. Był zresztą znany i doceniany nie tylko w Polsce, ale i na Ukrainie. Został Honorowym obywatelem Borszczowa, a Tarnopolski Instytut Technologii Społecznych i Informacyjnych nadał mu tytuł doktora honoris causa.

Łukasz Horowski zmarł 8 kwietnia 2011 roku w wieku 62 lat. Przez kolejnych siedem funkcję konsula honorowego Ukrainy w Poznaniu pełnił jego syn, Witold Horowski, który zadbał o kontynuację dzieła ojca. Dziś, gdy Ukraina zmagą się z rosyjskim najazdem, a w naszym mieście przebywa tysiące uchodźców wojennych, zasługi Horowskiego są szczególnie warte przypomnienia. Skwer, któremu będzie patronował, znajduje się w „dzielnicy koszarowej”, na skrzyżowaniu ulic Bukow-

skiej i Szylinga. Warto przypomnieć ciekawy epizod historyczny wiążący się z tym miejscem. W poniemieckim budynku, w którym od kilkunastu lat ma swoją siedzibę Komenda Miejska Policji, do 1918 roku stacjonował pruski 6. Pułk Grenadierów. 27 grudnia 1918 roku po południu grenadierzy brali udział w zorganizowanej przez mniejszość niemiecką antypolskiej demonstracji. Jej uczestnicy przeszli przez centrum, zrywali biało-czerwone i koalicyjne flagi, demolowali polskie sklepy. Te uliczne wybryki zapewne spowodowały powstania i około g. 16.40 rozległy się pierwsze strzały w niepodległościowym zrywie nazwanym później Powstaniem Wielkopolskim. Powstańcy, po przejściu kluczowych budynków w mieście, usiłowali zdobyć budynek koszar, ale pierwsze szturmowanie nie powiodło. Powstańcze oddziały były jeszcze zbyt słabe i niedostatecznie uzbrojone, szczególnie brakowało broni maszynowej. Szukano więc, typowego dla naszego powstania, rozwiązania w drodze negocjacji. Ostrzał koszar przerywano i prowadzono rozmowy

z broniącymi budynku Niemcami. W efekcie grenadierzy zgodzili się zakończyć walkę oraz opuścić koszary i Poznań bez broni ciężkiej.

31 grudnia 1918 roku załoga koszar wymaszerowała w stronę dworca na Woli, skąd odjechała pociągiem do Niemiec. Powstańcy wielkopolscy zdobyli w koszarach 12 ciężkich karabinów maszynowych, zapewne typu MG 08/15, ale i grenadierzy „zachowali twarz”, bo udało im się w kocach, skrzyniach i różnych zawiniątkach ukryć kilka ckm-ów rozmontowanych na części, które wywieźli z miasta.

Skwer Łukasza Horowskiego jest za dbany, rośnie tu kilka starszych i kilka niedawno zasadzonych drzew. Dominują klony. Funkcję porządkową i oddzielającą od ruchu ulicznego pełni szpaler krzewów ozdobnych. Na zmęczonych przechodniów czekają dwie zacienione ławki. Wizerunek okolicy psuje tylko widok metalowego parkanu i ukrytego za nim placu budowy po drugiej stronie ul. Szylinga. Remont dawnej kantyny wojskowej trwa już wiele lat i jakoś nie może się skończyć.

Szymon Mazur

Biblioteka pełna ciekawych historii

FOT. ARCHIWUM BIBLIOTEKI RACZYŃSKICH

Czy kolędowanie to tylko ludowa zabawa, a może magiczny rytuał? Dlaczego Edward Raczyński postanowił założyć bibliotekę? Grudzień w Bibliotece Raczyńskich zapowiada się niezwykle ekscytująco, nie zabraknie wątków świątecznych.

Program wydarzeń: 1.12, g. 20, hol główny Biblioteki Raczyńskich – *Romantyczność* – Mickiewiczowskie *Ballady i romanse* w postaci spektaklu wzorowanego na popularnej u progu romantyzmu formie melodramy; 3.12, g. 11, zbiórka: hol Biblioteki Raczyńskich – *Mikołajki w Bibliotece Raczyńskich: rodzinne zwiedzanie biblioteki* (Jakim dzieckiem był fundator Biblioteki, Edward Raczyński? Skąd wziął się pomysł stworzenia Biblioteki? Podczas zwiedzania będzie można obejrzeć wyjątkowe książki z Archiwum dziecięcego, zapisy: zapisy@bracz.edu.pl, tel. 61 885 89 55, w g. 8–16 pon.–pt.); 3.12, g. 12, Biblioteka dla dzieci, Al. Marcinkowskiego 23 – rodzinne czytanie z asz.teatrem: *Opowiadania wigilijne* (spotkanie, które małych i większych wprowadzi w świą-

teczny klimat, aktorzy przeczytają opowiadania i wiersze polskich autorów literatury dla dzieci); 6.12, g. 16.30, Filia Sztuki – *Warsztaty tworzenia inicjału filigranowego* (uczestnicy zajęć stworzą zdobioną kartkę świąteczną z napisem „Wesołych Świąt”, obowiązują zapisy: filia39@bracz.edu.pl, pierwszeństwo mają uczestnicy zajęć z kaligrafii); 7.12, g. 18, Biblioteka Raczyńskich – XXXIII Spotkanie z *Arcydziełem: De rebus a Carolo Gustavo Sveciae rege gestis commentariorum libri septem* (dzieło ukazuje panowanie króla szwedzkiego Karola X Gustawa, znaczna część publikacji obejmuje lata najazdu szwedzkiego na Polskę); 8.12, g. 18, Biblioteka Raczyńskich, Filia Sztuki, sala 5 – *Gdzie turoń chodzi... Z kolędnikami przez Polskę* (uczestnicy udadzą się w różne regiony Polski, zgłębiając bogactwo zwyczajów kolędniczych związanych z okresem świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku, przyjrzą się także innym momentom roku obrzędowego, kiedy przebierańcy roznosili po domostwach radość i życzenia pomyślności); 10.12,

g. 11, zbiórka: hol Biblioteki Raczyńskich – zwiedzanie Biblioteki (Dlaczego Edward założył Bibliotekę? Jak wyglądały losy książnicy, która jest dziś najstarszą biblioteką publiczną w Polsce? Zapisy: zapisy@bracz.edu.pl, tel. 61 885 89 55, w g. 8–16, pon.–pt.); 13.12, g. 18, Biblioteka Raczyńskich, sala 1 – spotkanie z Ewą Hoffmann-Piotrowską, autorką książki *Fryderyk Chopin. Przymierze ze słowem* (książka pokazuje relacje kompozytora z literaturą i kulturą jego czasów, gdy ranga słowa poetyckiego była ogromna, na co Chopin nigdy nie był obojętny); 14.12, g. 11 – zwiedzanie Biblioteki dla seniorów (w programie spotkanie z historią Biblioteki Raczyńskich, uczestnicy zwiedzą gmach, organizatorzy odpowiedzą na pytania czytelników dotyczące korzystania z jej zbiorów, zapisy: zapisy@bracz.edu.pl, tel. 61 885 89 55, w g. 8–16, pon.–pt.); 14.12, g. 18, Galeria Atanazego – wernisaż wystawy pokonkursowej IX edycji Konkursu na ekslibris im. Klemensa Racza. Szczegółowe informacje: tel. 61 885 89 09, bracz.edu.pl. •

Wykłady na Przyrodniczym

Uniwersytet Trzeciego Wieku działający przy Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu zaprasza na grudniowe wykłady: 1.12, g. 15 – *Cukrzyca, hiperglikemia? Poznaj rośliny, które mogą być wsparciem*; 8.12, g. 15 – *Probiotyki – kiedy działają?* Wstęp wolny, nie obowiązują zapisy, wszystkie zajęcia bezpłatne.

Spotkania odbywają się w Collegium Maximum, ul. Wojska Polskiego 28 (sala A). Na stronie PUTW dostępny jest wykaz wszystkich zaplanowanych wykładów w semestrze zimowym: www1.up.poznan.pl/cku/putw. Szczegółowe informacje: Centrum Kształcenia Ustawicznego, tel. 61 848 70 26. •

Lekcje gry na fortepianie

Ruszają zapisy na bezpłatne, grupowe lekcje gry na fortepianie w ramach eksperymentu przeprowadzanego przez Nikodema Wojciechowskiego – słuchacza Szkoły Doktorskiej Akademii Muzycznej w Poznaniu.

Lekcje rozpoczną się na przełomie lutego i marca 2023 roku, odbywać się będą w budynku Akademii Muzycznej przy ul. Św. Marcin 87.

Podczas zajęć, oprócz pianin cyfrowych, wykorzystywany będzie specjalny system słuchawkowy autorskiego projektu. Lekcje przeznaczone są dla osób dorosłych na poziomie początkującym, zatem nie jest wymagane wcześniejsze doświadczenie muzyczne. Zapisy oraz szczegółowe informacje: tel. 664 199 290, nikodempiano@gmail.com. •

Jeśli wtorek, to Palmiarnia

FOT. MATERIAŁY PALMIARNI

W ramach akcji *Wtorki Seniora* w każdy wtorek bilety do Palmiarni Poznańskiej dla osób 60+ w cenie 4 zł. Ceny biletów w pozostałe dni: 12 zł ulgowy, 16 zł normalny. Godziny otwarcia Palmiarni: wt.–pt.

w g. 9–16 (kasa czynna do g. 15), w soboty, niedziele i święta w g. 9–17 (kasa jest czynna do g. 16). Kontakt i szczegóły: Palmiarnia Poznańska, ul. Matejki 18, tel. 61 865 89 07, palmiarnia.poznan.pl. •

UWAGA! Informacje na temat inicjatyw usług i wydarzeń zawarte w *Tytce Seniora* mogą okazać się nieaktualne z różnych powodów. Polecamy zaglądnąć na strony i profile facebookowe instytucji i organizacji lub bezpośredni kontakt z organizatorami.

TYTKA SENIORA

Redaguje: Aleksandra Gracjasz, CIS, ul. Mielżyńskiego 24
(pon.–pt., w g. 8–16), e-mail: aleksandra.gracjasz@centrumis.pl.

Malczewski i medale

Muzeum Narodowe oraz jego oddziały zapraszają do siebie w grudniu. Tradycyjnie w programie sporo ciekawych wystaw i towarzyszących im wydarzeń:

Muzeum Narodowe w Poznaniu

(Al. Marcinkowskiego 9, tel. 61 856 80 00). Czynne: wt.-czw., sob.-niedz. w g. 10-16, pt. w g. 10-17, bilety na wystawę stałą: 20/13 zł (wtorkin wstęp wolny), z okazji 165. urodzin muzeum od 29.11 do 4.12 bilety będą kosztować: 2 zł - normalny, 1 zł - ulgowy. Do 29.01 dostępna jest wystawa *Wielkopolska w monetach i medalach. Podróż przez tysiąclecie*, prezentująca aż 1500 artefaktów. Orowadzania kuratorskie po wystawie: 8.12, g. 12.15 (w ramach *Czwartków dla seniorów*), 10.12, g. 14, 17.12, g. 12, 30.12, g. 18 (koszt: bilet wstępu na wystawę: 15/10 zł). Inne wydarzenia towarzyszące wystawie: 3.12, g. 12 - spotkanie z kuratorem *Kiedy bankiem była ziemia. O spektakularnych skarbach z monetami i nie tylko*; 4.12, g. 12 - spotkanie z ekspertem *XVII-wieczne medale, żetony i monety medalowe związane z mennicą w Bydgoszczy*; 9.12,

g. 18 - *O twórczości Józefa Stasińskiego* (artysta medalier i rzeźbiarz przez całe życie związany był z Poznaniem, wykonał niemal 2000 medali w brązie); 11.12, g. 14 - spotkanie z kuratorem *Co możemy wyczytać z monet średniowiecznych? Perleki numizmatyki polskiej od X do XIII w.*; 16.12, g. 18 - spotkanie z kuratorem: *Jak to z początkiem pieniądza polskiego bywało i o czym mówią monety pierwszych Piastów? Sekrety ideowego przesłania w monetach*. Od 28.11 w Muzeum prezentowana jest wystawa *Idę w świat i trwam. Obrazy Jacka Malczewskiego z Lwowskiej Narodowej Galerii*, na której będzie można zobaczyć 34 obrazy najważniejszego w sztuce polskiej symbolisty. Pozostałe grudniowe wydarzenia: 2.12, g. 18 - *Aleksander Orłowski - pejzażysta romantyczny?* (wykład połączony z pokazem rysunku artysty z Gabinetu Rycin MNP, koszt: bilet wstępu do muzeum); 9.12, g. 17-20, 10.12, g. 11-14 - warsztaty z iluminacji dla dorosłych: *Sztuka zdobienia. Odkryj w sobie anioła* (koszt: 120 zł, zapisy: kaligrafia@mnp.art.pl); 10.12, g. 11.15 - wykład na temat obrazu Michała Wywiórskiego *Droga do wsi z 1913 roku* (koszt:

bilet wstępu do muzeum); od 6.12 rozpoczynają się zapisy na kurs rysunku i malarstwa dla dorosłych: *Postać ludzka - klasyczne studium modela* (termin 13.01-4.02, koszt: 350 zł, zapisy: warsztaty@mnp.art.pl).

Muzeum Sztuk Użytkowych

w Zamku Królewskim w Poznaniu (Góra Przemysła 1, tel. 61 856 80 75). Czynne: wt.-czw., sob.-niedz. w g. 10-16, pt. w g. 10-17, bilety: 20/13 zł, z okazji 165. urodzin Muzeum Narodowego w Poznaniu w dniach 1-4.12 bilety: 2 zł - normalny, 1 zł - ulgowy. Do 15.01 w muzeum dostępna jest wystawa *Wiele/Niewiele. Dwie drogi myślenia w projektowaniu graficznym* (Jej założeniem jest porównanie przeciwstawnych kompozycji opartych na celowym zagęszczeniu detalu z tymi o minimalistycznym charakterze, bilety: 7/5 zł); 11.12, g. 12 - orowadzanie kuratorskie. Pozostałe grudniowe wydarzenia: 3.12, g. 13 - *Graphic Concept: plakacista Alain Le Querrec* (wstęp: 10 zł); 9.12, g. 18 - wykład *Higiena, znieczulenie, klasa. O pustce w designie modernistycznym* (wstęp: 10

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Lwowska Galeria Sztuki, Jacek Malczewski, *Christ in Emmaus*

zł); 15.12, g. 12 - czwartki dla seniorów: *Rozrywki przykładowe i nieprzykładowe* (Jak zabawiały się pokolenia przed nami? Wstęp w cenie biletów do muzeum, zapisy: tel. 61 856 80 75); 16.12, g. 18 - wykład *Grafika w przestrzeni publicznej - Lex Drewniński a poznański Bunt* (wstęp: 10 zł); 17.12, g. 13 - *Ikony Designu: porcelana - ceramiczna królowa* (wstęp: 10 zł).

Wielkopolskie Muzeum Wojskowe

(Stary Rynek 9, tel. 61 852 67 39). W grudniu muzeum będzie zamknięte dla zwiedzających indywidualnie, jednak w dniach 27-30.12 (27.12 w g. 10-18, 28-30.12 w g. 10-16) otworzy swe podwoje dla wszystkich, którzy będą chcieli zobaczyć obiekty związane z powstaniem wielkopolskim.

Archeologiczne spacerery

W grudniu w Muzeum Archeologicznym w Poznaniu (pałac Górków, ul. Wodna 27) sporo ciekawych spotkań dedykowanych seniorom. 6.12, g. 11 wykład z cyklu *Porozmawiajmy o...* - spotkanie poświęcone grobowcom z epoki kamienia.

Po wykładzie uczestnicy będą mogli obejrzeć wystawę *Monumentalne grobowce z epoki kamienia. Park Kulturowy Sarnowo. Park Kulturowy Wietrzychowice*. Muzeum zaprasza na nowy cykl spotkań dla seniorów *Archeologiczne spacerery*. Będą się one odbywać w formie prelekcji połączonej ze spacerem, organizatorzy prezentować będą budynki lub miejsca na Starym Mieście, które mają długą historię, a dziś często pełnią funkcje ważne społecznie. Punktem startowym każdego spo-

tkania będzie pałac Górków, gdzie odbędzie się krótki wykład wprowadzający. Pierwsze spotkanie zaplanowano na 16.12, g. 12. Na oba grudniowe wydarzenia wstęp wolny, szczegóły: tel. 61 628 55 53, olga.adamczyk@muzarp.poznan.pl. Do 12.02 w muzeum dostępna jest wystawa *Uczta na progu wieczności*, prezentująca egipskie stele nagrobne z wizerunkami kobiet i mężczyzn połączonych na łożach w trakcie składania ofiar z wina. Wstęp po zakupie biletu do muzeum: 15/10 zł.

Na wyjątkową wystawę zaprasza też Rezerwat Archeologiczny *Genius loci* (Ostrów Tumski, ul. Posadzego 3). Ekspozycja prezentowana w kościele Najświętszej Marii

FOT. Z ARCHIWUM MUZEUM NARODOWEGO W WARSZAWIE

Stela grobowa Melasa i Heraklammona

Panny na Ostrowie Tumskim pt. *A było to wtedy, kiedy Polską władali Piastowie... Nasza pierwsza dynastia w legendach i podaniach* ukazuje bogactwo przekazów historycznych i ludowych na temat tradycji i kultury Poznania oraz Wielkopolski. Wystawa dostępna do 31.05, po wcześniejszym umówieniu się pod nr. tel. 61 852 21 67, w weekendy kościół jest otwarty w g. 10-13, wstęp bezpłatny.

Grudzień z Poznańskim Centrum Dziedzictwa

Brama Poznania

(ul. Gdańska 2, tel. 61 647 76 34). 7.12, g. 16 - orowadzania dla seniorów *Ostrów Tumski przez wieki*, uczestnicy prześlędzą najważniejsze wydarzenia, których świadkiem była poznańska wyspa katedralna, udział bezpłatny, obowiązują zapisy: tel. 61 647 76 34.

Centrum Szyfrów Enigma

(ul. Św. Marcin 78, tel. 61 88 845 12). 10-11.12, g. 19 - *Radiota* - performatywne, premierowe czytanie dramatu teatralnego Ewy Kaczmarek, aktorki teatru Usta Usta, z udziałem zaproszonych aktorów i publiczności. Dramat Ewy Kaczmarek poświęcony jest postaci Antoniego Pallutha, po-

chodzącego z wielkopolskich Pobiedzisk inżyniera Biura Szyfrów Wojska Polskiego i współzałożyciela warszawskiej firmy AVA, która wspomagała pracę genialnych polskich kryptologów. Wstęp limitowany - na podstawie wejściówek, do odbioru w kasie CSE od 28.11.

Galeria Śluza

(ul. Dziekańska 2, tel. 61 647 76 31). Do 12.03 w galerii dostępna będzie wystawa *Jak robić szkołę?* - Jak powinna wyglądać szkoła, aby odpowiadała na wyzwania współczesności i potrafiła wydobyc potencjał tkwiący w uczniach i uczennicach? Wstęp wolny. Galeria czynna: wt.-pt. w g. 9-18, sob.-niedz. w g. 10-19.

Teatr muzycznie i poetycko

Grudzień w Teatrze Muzycznym w Poznaniu upłynie pod znakiem słynnych musicali: 2.12, g. 19; 3.12, g. 15 i 19; 9.12, g. 19; 10.12, g. 15 i 19 – *Zakonnica w przebraniu* (musical na podstawie filmu z 1992 r. z Whoopi Goldberg w roli głównej, bilety: 40–120 zł); 16.12, g. 19; 17.12, g. 15 i 19; 18.12, g. 17; 29.12, g. 19; 30.12, g. 19; 31.12, g. 16 i 20 – *Skrzypek na dachu* (perypetie rodziny mleczarza Tewiego na tle losów dwóch społeczności zamieszkujących rosyjską wioskę Anatewka, bilety: 40–120 zł); 17.12, g. 11.45 – *Salon Poezji: Paulina Gałzka* (aktorka teatralna, filmowa i serialowa, która przeczyta poezję świąteczną polskich autorów, oprawa muzyczna solistka: Teatru Muzycznego w Poznaniu Urszula Laudańska, bilety:

FOT. PIOTR PASIECZNY
Spektakl *Skrzypek na dachu*

10 zł). Kontakt: ul. Niezłomnych 1e, kasa biletowa: pon.–śr. w g. 9–15, czw.–pt. w g. 13–19, sob. w g. 15–18, tel. 61 852 29 27. Posiadaczom Poznańskiej Żłotej Karty (Karty Seniora) przysługują bilety ulgowe. •

Z dobrą nutą i filmem

Schron Kultury „Europa” (ul. Rolna 24) zaprasza do udziału w senioralnych śpiewankach. Spotkania odbywają się we wtorki 6, 13, 20.12 (spotkanie świąteczne połączone z zapaleniem iluminacji świetlnej w kolejnej edycji Szopki Artystycznej na „Topolowym Fyrtlu”) oraz 27.12 w g. 17–18. Uczestnicy uczą się nowych piosenek lub wspólnie śpiewają utwory

z lat swojej młodości. Akompaniuje im zespół muzyczny, a teksty piosenek są wyświetlane na ekranie. Wstęp bezpłatny, nie obowiązują zapisy.

Schron zaprasza również na Czwartki Filmowe: 1, 8, 15, 22, 29.12 o g. 10–11. W grudniu prezentowany będzie serial amerykański *The Chosen*. To serial o historii oczekiwania na narodziny Jezusa

z Nazaretu i jego misji budowy Kościoła. Autorzy konsultowali scenariusz z teologami różnych denominacji chrześcijańskich i rabinami żydowskimi, unikając możliwych powodów do międzyreligijnych sporów. Projekcja każdego odcinka poprzedzona będzie wstępem historycznym. Filmy wyświetlane z napisami. Wstęp wolny. Informacje: tel. 604 853 782. •

Scena Robocza nad Maltą

Grudniowe spektakle ze swojego repertuaru Scena Robocza pokaże w Galerii Malta (ul. Maltańska 1, I piętro), wstęp bezpłatny.

Wejściówki można rezerwować pod adresem: biuro@scenarobocza.pl, przed wejściem dostępna będzie pula wejściówek, liczba miejsc jest ograniczona. Harmonogram spektakli: 10–11.12, g. 19 – *Dla nas nie zabraknie krzesel* (twórcy to artyści, wśród których znajdują się także osoby z niepełnosprawnościami, chcą zwrócić uwagę, że każdy wykluczony ma swój własny głos); 16.12, g. 19 – *Św. pępek świata* (Każdy albo prawie każdy mężczyzna wie, że po całym

FOT. MAREK ZAKRZEWSKI
Św. pępek świata, Scena Robocza

dniu noszenia odzieży w środku pępka można spodziewać się małego kłębuszka, który powstaje w wyniku tarcia włókien odzieży oraz włosów na skórze. Czy Bóg

też jest mężczyzną? Czy mógłby mieć w pępku kłębuszek wielkości gniazdka albo wielkości człowieka? Szczegółowe informacje: tel. 795 577 022. •

Grudniowe Ósemki

Teatr Ósmego Dnia zaprasza na wydarzenia: 1.12, g. 19 – *Ostatni spektakl* Circus Ferus (Grupa po raz pierwszy zabiera się za swój ostatni spektakl. Być może spektakl? Być może ostatni?); 16–17.12, g. 19 – *Kafka: [Tekst urywa się]*, premiera (Jakiego Kafki dziś potrzebujemy? Być może takiego, który leżąc pod gruzami, wolną ręką zapisuje, co pod nimi widzi. Bo widzi inaczej

i więcej od innych); 27.12, g. 17 – kolędowanie polsko-ukraińsko-białoruskie; 29.12, g. 19 – *Kuba Kapral i improwizowane podsumowanie roku* (Widowisko, w którym zanika podział na scenę i aktorów, na życie i teatr. W którym, być może, na chwilę uda się wszystkim stać się wspólnotą). Bilety dla seniorów 10 zł. Szczegóły: tel. 61 855 20 86. •

Opera Seniora

W grudniu Teatr Wielki w Poznaniu zaprasza na spektakle i koncerty: 2–3.12, g. 19; 4.12, g. 11 i 18 – spektakl baletowy *Don Kichot*, Aula Artis, ul. Kutrzeby 10, bilety senioralne: 30 zł (temperament, wdzięk, wirtuozeria oraz potężna dawka komizmu); 18.12, g. 18, 20.12, g. 19 – spektakl operowy *Jawun-ta*, pawilon 1 MTP, ul. Głogowska 18, bilety senioralne: 50 zł (wielka miłość, która musi zmierzyć się z uprzedzeniami; rzadko wystawiana opera Stanisława Moniuszki);

29.12, g. 16 – *Koncert kolęd*, Aula Artis, ul. Kutrzeby 10, bilety senioralne: 30 zł (okazja do powtórzenia całego kolędowego repertuaru razem z wyjątkowymi artystami); 28–30.12, g. 19 – *Gala baletowa*, Aula Artis, ul. Kutrzeby 10, bilety senioralne: 30 zł (najciekawsze fragmenty repertuaru baletowego, ale i nowe choreografie przygotowane specjalnie na to wydarzenie). Bilety do nabycia w kasie opery: ul. Fredry 9, tel. 61 659 02 31, czynne: śr.–sob. w g. 13–18. •

Kino dostępne

W ramach projektu „Kultura Dostępna” we wszystkich kinach Helios na terenie całej Polski w czwartki o g. 13 i 18 odbywają się pokazy polskich filmów.

Koszt biletu 10 zł. Program grudniowych projekcji: 1.12 – *Detektyw Bruno* (Oskar najbardziej na świecie lubi rozwiązywać zagadki i oglądać serial o detektywie Bruno); 8.12 – *Na chwilę, na zawsze* (Pola odnosi ogromne sukcesy w branży muzycznej, pewnego dnia pod wpływem alkoholu doprowadza do wypadku samocho-

dowego); 15.12 – *Johnny* (Patrik dostaje drugą szansę od ks. Jana Kaczkowskiego, nie podejrzewa nawet, jak odmieni to jego życie); 22.12 – *Szczęścia chodzą parami* (przebojowa projektantka samochodów zakochuje się we wziętym terapeutę par); 29.12 – *Każdy wie lepiej* (komedia o parze zakochanych, którzy stają się celem intrygi najbliższych).

W Poznaniu kino Helios znajduje się w CH Posnania przy ul. Pleszewskiej 1. Szczegóły: tel. 61 622 72 97. •

Powstanie na ekranie

9.12 oraz 30.12 o g. 15.30 w kinie Charlie Monroe (ul. Rybaki 6a) w ramach cyklu *Kino dla seniora* odbędzie się kolejna projekcja fabularyzowanego dokumentu *Zwycięstwo. Powstanie Wielkopolskie*

1918–1919. Ceny biletów: senioralny: 15 zł, grupowy: 12 zł (grupa od 10 osób), normalny: 20 zł. Dla seniorów dostępne są seanse grupowe. Kontakt i zgłoszenia: tel. 601 700 688. •

WywieśMY flagi dla Powstańców!

Samorząd Województwa Wielkopolskiego zaprasza do wspólnego świętowania Narodowego Dnia Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego.

18.12 na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich w specjalnie na tę okazję zaaranżowanym Miasteczku Powstańczym będzie można zmanifestować swoją wielkopolską tożsamość, pamiętać o zwycięskim zrywie oraz radość i dumę, które dzięki temu zwycięstwu towarzyszą nam już od ponad stu lat. W miasteczku czekać będą darmowe flagi powstańcze, kotyliony, rozgrzewający grog (bealkoholowy), pokój zagadek, zdjęcia z powstańcami i inne niespodzianki, które pozwolą na wspólne spędzenie czasu z rodziną

WywieśMY flagi dla Powstańców!

27grudnia.pl
facebook.com/27grudnia

i przyjaciółmi. 27.12, w 104. rocznicę wybuchu powstania wielkopolskiego, flagami będzie można udekorować balkony, okna i tarasy

swoich domów i w ten sposób okazać wdzięczność tym, którzy walczyli za naszą wolność. Informacje: tel. 668 472 059.

Seniorzy prowadzący działalność gospodarczą

Od 1 stycznia 2023 roku każdy, kto jest płatnikiem składek, ma ustawowy obowiązek posiadania profilu na Platformie Usług Elektronicznych ZUS.

Do tej pory obowiązek taki mieli płatnicy rozliczający składki za więcej niż 5 osób. Po zmianach obowiązek ten dotyczy wszystkich przedsiębiorców – także właścicieli małych firm, czyli zatrudniających do 5 pracowników oraz tych, którzy płacą składki tylko za siebie. Płatnicy składek, którzy nie mają profilu na PUE ZUS, muszą go założyć do 30.12.2022 roku. Jeśli tego nie zrobią, ZUS sam założy im taki profil.

PUE ZUS umożliwi załatwienie większości spraw związanych

z ubezpieczeniami społecznymi w dowolnym miejscu i czasie. Przedsiębiorcy mogą składać wnioski do ZUS i korzystać z bezpłatnej aplikacji ePłatnik przeznaczonej do obsługi dokumentów ubezpieczeniowych. Mogą też kontrolować stan swoich rozliczeń z ZUS, mają dostęp do zwolnień lekarskich swoich pracowników, mogą samodzielnie tworzyć elektroniczne dokumenty z danymi z ZUS i przekazywać je do innych instytucji (np. banku lub urzędu). Szczegółowe informacje: zus.pl, tel. 22 560 16 00 (konsultanci ZUS dostępni: pon.–pt. w g. 7–18). Można również skorzystać z e-wizyty (zus.pl/e-wizyta) lub przyjść do Sali Obsługi Klientów w każdej placówce ZUS.

Boże Narodzenie w Szreniawie

W świąteczny nastrój wprowadzić może wizyta w Muzeum Narodowym Rolnictwa w Szreniawie podczas corocznego Jarmarku Bożonarodzeniowego, który odbędzie się 18.12.

W programie wydarzenia sporo atrakcji, będzie też okazja do zakupu oryginalnych prezentów świątecznych, obejrzenia twórczości artystów ludowych czy spróbowania lokalnych przysmaków. Jarmarkowi towarzyszyć będzie wystawa

tradycyjnych zabawek. Muzeum zaprasza również seniorów do wizyt grupowych i uczestniczenia w warsztatach dedykowanych osobom starszym, których program znaleźć można na stronie: muzeum-szreniawa.pl. Informacje: tel. 61 810 76 29, wew. 63. Bilet ulgowy: 14 zł, dojazd koleją z dworca Poznań Główny lub dworca Poznań-Dębiec oraz autobusami linii nr 703, 705 i 707 z Górczyna, podróż trwa ok. 20 minut.

Świąteczny Poradnik Bezpieczeństwa

Zima to czas, kiedy szybko zapada zmrok, co daje idealne warunki dla tych, którzy dopuszczają się kradzieży i włamań.

Dodatkowo bardzo często przed świętami jesteśmy zajęci zakupami i zapominamy o własnym bezpieczeństwie. Wielu z nas uda się w podróż, żeby odwiedzić rodzinę. Komenda Miejska Policji w Poznaniu ma jeszcze kilka podpowiedzi dla seniorów:

Przed wyjazdem zabezpiecz swoje mieszkanie, kurki z gazem, dokładnie zamknij drzwi i okna.

Dobrym pomysłem będzie poinformowanie sąsiadów, żeby byli czujni pod naszą nieobecność i reagowali, jeśli zauważą coś niepokojącego. Nie

trzymaj portfela i dokumentów w tylnych kieszeniach spodni, zewnętrznych kieszeniach kurtek czy bocznych kieszeniach toreb. Na ulicy unikaj korzystania z wszelkich podejrzanych usług, jak np. wróżenie, gry hazardowe, okazyjne możliwości zakupu.

sierz. Adrianna Karaszewska-Nowak

Kardioonkologia

To program prewencji niewydolności serca u pacjentów onkologicznych realizowany przez Szpital Kliniczny Przemienienia Pańskiego w Poznaniu.

Ma na celu objęcie wsparciem kardiologicznym pacjentów ze zdiagnozowanym nowotworem złośliwym. Wczesna diagnostyka oraz włączenie leczenia profilaktycznego może opóźnić lub nawet zapobiec rozwinięciu się niewydolności serca u pacjentów onkologicznych. Zainteresowani udziałem w programie mogą zgłaszać się do dwóch miejsc:

Szpital Kliniczny przy ul. Długiej 1/2 (wejście od ul. Garbary, Poradnia Kardiologiczna, okienko nr 3, 4), Szpital Kliniczny przy ul. Szamarszewskiego 84 (Poradnia Kardiologiczna, pokój nr 79A, budynek A). Można też zarejestrować się telefonicznie: pon.–pt. w g. 10–14, tel. 690 396 987. Warunki, jakie musi spełnić pacjent: wiek 18–74 lata, miejsce zamieszkania lub pracy na terenie Wielkopolski, zdiagnozowany nowotwór złośliwy, leczenie chemioterapią lub radioterapią skierowaną na klatkę piersiową, aktywność za-

wodowa lub gotowość do podjęcia zatrudnienia, kwalifikacja do profilaktyki, leczenia lub rehabilitacji zdrowotnej ze względu na wiek lub stan zdrowia. Pacjent włączony do programu zostanie skierowany na konsultację kardiologiczną, podczas której zostanie wykonane echo serca z oceną funkcji lewej komory serca oraz badanie EKG, zostanie też pobrana krew na badania laboratoryjne. Na podstawie wyników badań podjęta zostanie decyzja o dalszej opiece terapeutycznej pacjenta. Udział w badaniach jest bezpłatny.

Bezpieczne święta

W czasie świąt Bożego Narodzenia oszuści i złodzieje wykorzystują świąteczną atmosferę, a najczęściej ich ofiarami padają właśnie osoby starsze i bezbronne. Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu apeluje o zwiększoną ostrożność.

Okres świąteczny jest dla oszustów impulsem do wymyślenia nowych metod. Który dziadek czy babcia nie chcieliby pomóc swojemu wnuczkowi, tym bardziej w święta, kiedy obdarowujemy się prezenta-

mi? Zagrożenia czyhają wszędzie. Należy zwrócić uwagę na wszystkie przychodzące wiadomości SMS,

które w treści zawierają mogą linki np. do śledzenia paczki lub informację na temat dopłaty, bez której rzekomo paczka do nas nie dotrze. Nie zapominajmy również, że do naszych drzwi może zapukać np. osoba podająca się za sprzedawcę produktów idealnie nadających się na prezent. Bądźmy również szczególnie ostrożni w zatłoczonych miejscach, takich jak przystanki komunikacji miejskiej czy sklepy. Kieszonkowcy w tym okresie również wyruszają na łowy.

MIEJSCA PRZYJAZNE SENIOROM

Akcja Centrum Inicjatyw Senioralnych promuje miejsca (również te prywatne), które odpowiadają na potrzeby osób starszych poprzez oferowanie atrakcyjnych produktów, usług, zniżek i dostosowanie swojej architektury. Tym razem w ramach akcji polecamy:

MedPolonia

W grudniu można skorzystać z pakietów badań krwi: pakiet „Insulinooporność” (hemoglobina glikowana, test obciążenia glukozą, insulina po obciążeniu, C-peptyd, cena 199 zł), pakiet badań dla mężczyzn dotyczący nowotworów (CA 19-9, PSA całkowite, CEA, AFP, LDH, OB, badanie ogólne moczu, morfologia pełna, cena 200 zł). Badania w ramach obu pakietów dostępne we wszystkich placówkach MedPolonia: ul. Obornicka 262 (pon.-pt. w g. 7-14, sob. 8-13), ul. Blacharska 2 (pon.-pt. w g. 8-12), ul. Starołęcka 42 (pon.-wt., czw.-pt. w g. 8-12, śr. w g. 8-11), bez wcześniejszych zapisów. W każdy poniedziałek w placówce przy ul. Obornickiej 262 seniorzy mogą skorzystać z 30-minutowego masażu w cenie 45 zł (promocja obowiązuje u wybranych fizjoterapeutów, w określonych godzinach), zapisy: tel. 61 664 33 00. Dodatkowo Fundacja MedPolonia poszukuje nowych podopiecznych, którym zapewni powrót do sprawności poprzez opłacenie zabiegów rehabilitacyjnych w swojej placówce (4 spotkania po 60 minut raz w tygodniu, masaże z ćwiczeniami). Kontakt: tel. 513 097 351, fundacja@medpolonia.org.

Wielkopolskie Centrum Fizjoterapii

W centrum dostępna jest bezpłatna fizjoterapia ambulatoryjna dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności (I grupa, w ramach NFZ). Skierowana jest m.in. do osób ze schorzeniami ortopedycznymi, zwyrodnieniami, urazami, bólami kręgosłupa, stawów, głowy, dyskopatią, rwą kulszową, chorobami reumatycznymi, schorzeniami neurologicznymi czy chorobami narządów ruchu. Pacjenci otrzymują konsultację wstępną (ustalenie indywidualnego planu fizjoterapii), 10 dni fizjo-

FOT. PIXABAY

Miejsca Przyjazne Seniorom

terapii (terapia manualna, masaż leczniczy, ćwiczenia indywidualne oraz zabiegi fizykalne, takie jak: laseroterapia, ultradźwięki, elektroterapia, krioterapia miejscowa, światłolecznictwo, pole magnetyczne) oraz porady dotyczące ergonomii, higieny pracy i dnia codziennego. Wymagane jest skierowanie – może być wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej lub innego specjalistę. E-skierowanie powinno być wystawione na zabiegi fizjoterapeutyczne, dział: pracownia fizjoterapii, kod: 1310. Rehabilitacja realizowana jest w Centrum przy ul. Łomżyńskiej 1. Zapisy: tel. 692 750 222, 512 046 048. Więcej informacji: wcf.com.pl/fizjoterapia.

Centrum Medyczne Stanley

Szukasz praktycznego prezentu na święta? W CM Stanley możesz kupić bon podarunkowy na fizjoterapię oraz komputerowe badanie stóp. W ofercie Sklepu Medycznego StanleyMed dostępne są m.in. poduszki ortopedyczne, sprzęt do ćwiczeń, ciśnieniomierze. Sklep działa od pon. do pt. w g. 8-20 oraz w sob. w g. 9-13 przy ul. 28 Czerwca 1956 r. nr 135. Szczegóły: centrum-medycznestanley.com.pl.

Centrum Kriomedica

Centrum wprowadza na stałe do swojej oferty bezpłatne spotkania edukacyjne dedykowane seniorom i seniorom. W grudniu odbędą się dwa wykłady – na temat zdrowej miednicy i problematyki nietrzymania moczu (2.12,

g. 12.30-13.30 oraz 16-17), obowiązuje zapisy: Kriomedica Centrum Rehabilitacji Poznań, ul. Starołęcka 42, tel. 618 715 500.

Silver Optyk

Praca przy komputerze czy czatowanie w komórce. Wszystkie te czynności wykonujemy przy pomocy urządzeń emitujących światło niebieskie. Badania naukowe wyraźnie potwierdzają, że jego nadmiar jest szkodliwy dla wzroku. Ochrona oczu w cyfrowym świecie to podstawa. Silver Optyk ma rozwiązanie: soczewki z powłoką BlueCare. W grudniu seniorzy mogą skorzystać z 20 proc. rabatu. Dodatkowo salon oferuje zakup voucherów podarunkowych na święta – okulary mogą stanowić doskonały prezent pod choinkę. Szczegóły: ul. Warszawska 98A, tel. 574 063 117.

Centrum Medyczne Synexus

W dniach 1-30 grudnia Ośrodek Badań Klinicznych Synexus zaprasza na bezpłatne badania wątroby aparatem FibroScan. To całkowicie bezbolesna procedura podobna do USG, polegająca na przyłożeniu sondy nad prawą górną częścią żołądka. Wyniki tego badania informują o stopniu zwłóknienia i stłuszczenia wątroby oraz są podstawą zakwalifikowania do programu niealkoholowego stłuszczeniowego zapalenia wątroby (NASH). W badaniu mogą wziąć udział osoby z cukrzycą typu II, nadciśnieniem tętniczym lub podwyższonym cholesterolem. Odbywają się one w Centrum Medycznym Synexus przy ul. Głogowskiej 31/33. Informacje i zapisy: tel. 61 641 41 41 (pon.-pt. w g. 8-18).

CIS zaprasza

Centrum Inicjatyw Senioralnych

Centrum Inicjatyw Senioralnych jest miejscem, do którego może przyjść każda osoba zainteresowana tym, co dzieje się w mieście na rzecz osób starszych. Czekaemy na Was w Centrum codziennie od poniedziałku do piątku w g. 8-16, przy ul. Mielżyńskiego 24. Wiemy, dokąd możecie pójść, żeby nauczyć się obsługi komputera, gdzie udać się po wsparcie socjalne, kto organizuje potańcówki, wyjście do kina czy nordic walking. Poznań jest miastem otwartym. Jest tu sporo

inicjatyw godnych polecenia i Waszego udziału. Warto być z nami w kontakcie: tel. 61 847 21 11, warto też zaglądać na naszą stronę internetową: centrumis.pl oraz profil facebookowy. Polecamy również zapisać się do naszego newslettera.

SENIOR W FORMIE

Za sprawą tej kampanii Centrum Inicjatyw Senioralnych przekonuje, że warunkiem koniecznym dla zdrowego starzenia się jest regularne podejmowanie aktywności fizycznej. Każdego miesiąca wybieramy najróżniejsze propozycje spośród ofert kierowanych do seniorów i senierek w Poznaniu. W grudniu polecamy zajęcia, dzięki którym będzie można wzmocnić kręgosłup i popracować nad ogólną kondycją fizyczną, oraz spacer, który pozwoli odkryć ciekawe miejsca i historie związane z Poznaniem.

Zadbaj o formę

W ODK Pod Lipami (al. Pod Lipami 108A) w każdą środę o g. 10 odbywa się gimnastyka dla seniorów, a we wtorki o g. 17 można wybrać się na zajęcia „Zdrowy kręgosłup”. Opłata: 100 zł za miesiąc, zapisy: tel. 61 63 03 347.

Spaceruj z pomysłem

Grupa Przewodników PoPoznaniu.pl zaprasza na grudniowe prze-

chadzki tematyczne. Uczestnicy spacerów zaglądają do mniej znanych dzielnic miasta, odwiedzają miejsca z dala od turystycznych szlaków, a wycieczki koncentrują się na jednym wątku. Harmonogram spacerów: 3.12, g. 10 i 14.30 – *Poznań innych religii*, zbiórka: przed bazyliką św. Józefa, ul. Działowa 2, 10.12, g. 10 i 14 – *Poznań pomnikami stoi, cz. 2: Jezyce i śródmieście*, zbiórka: pomnik Tadeusza Kościuszki przy skrzyżowaniu ulic Grunwaldzkiej i Bukowskiej, 28.12, g. 17 – *Śladami powstania wielkopolskiego*, zbiórka: Stary Rynek przed ratuszem. Udział w spacerach jest bezpłatny, nie są wymagane wcześniejsze zapisy, jeśli spacer spodoba się uczestnikom, można podziękować przewodnikowi napiwkami. Więcej informacji: popoznaniu.pl, kontakt: tel. 884 605 305.

FOT. POPOZNAIU.PL

Jedną z listopadowych wycieczek przewodników PoPoznaniu.pl

Zadośćuczynić za szkody wojenne

Na listopadowej sesji Rada Miasta Poznania przyjęła stanowisko w sprawie zadośćuczynienia za szkody spowodowane w Poznaniu przez Niemcy i Związek Socjalistycznych Republik Sowieckich w czasie II wojny światowej.

W stanowisku podkreśla się, że Poznań jest miastem ciężko doświadczonym przez agresję, a następnie okupację niemiecką. W wyniku II wojny światowej nasze miasto poniosło ogromne straty materialne i niematerialne – zniszczona została infrastruktura miejska: budynki mieszkalne i użyteczności publicznej, zakłady przemysłowe, zabytki kultury oraz zbiory muzealne. Podkreślić należy także ogromne straty ludzkie. W Poznaniu powstał pierwszy na ziemiach polskich niemiecki obóz koncentracyjny – Fort VII – służący głównie do eksterminacji mieszkańców miasta. Ponadto wielu poznaniaków wysiedlono z ich domów, ograbiając z całego majątku, a następnie wywieziono, poprzez obóz na Główniej, do tzw. Generalnego Gubernatorstwa.

Dlatego – zdaniem poznańskich radnych – mamy pełne prawo domagać się jednoznacznego przyjęcia przez Rząd Republiki Federalnej Niemiec odpowiedzialności moralnej, politycznej, historycznej, prawnej oraz finansowej za zniszczenie Poznania. Rada Miasta Poznania oczekuje też od rządu RP stanowczego prowadzenia dyplomatycznych rozmów bilateralnych zmierzających do uzyskania od rządu Niemiec odpowiedniej reakcji, czyniącej zadość wymogom sprawiedliwości i prawdy.

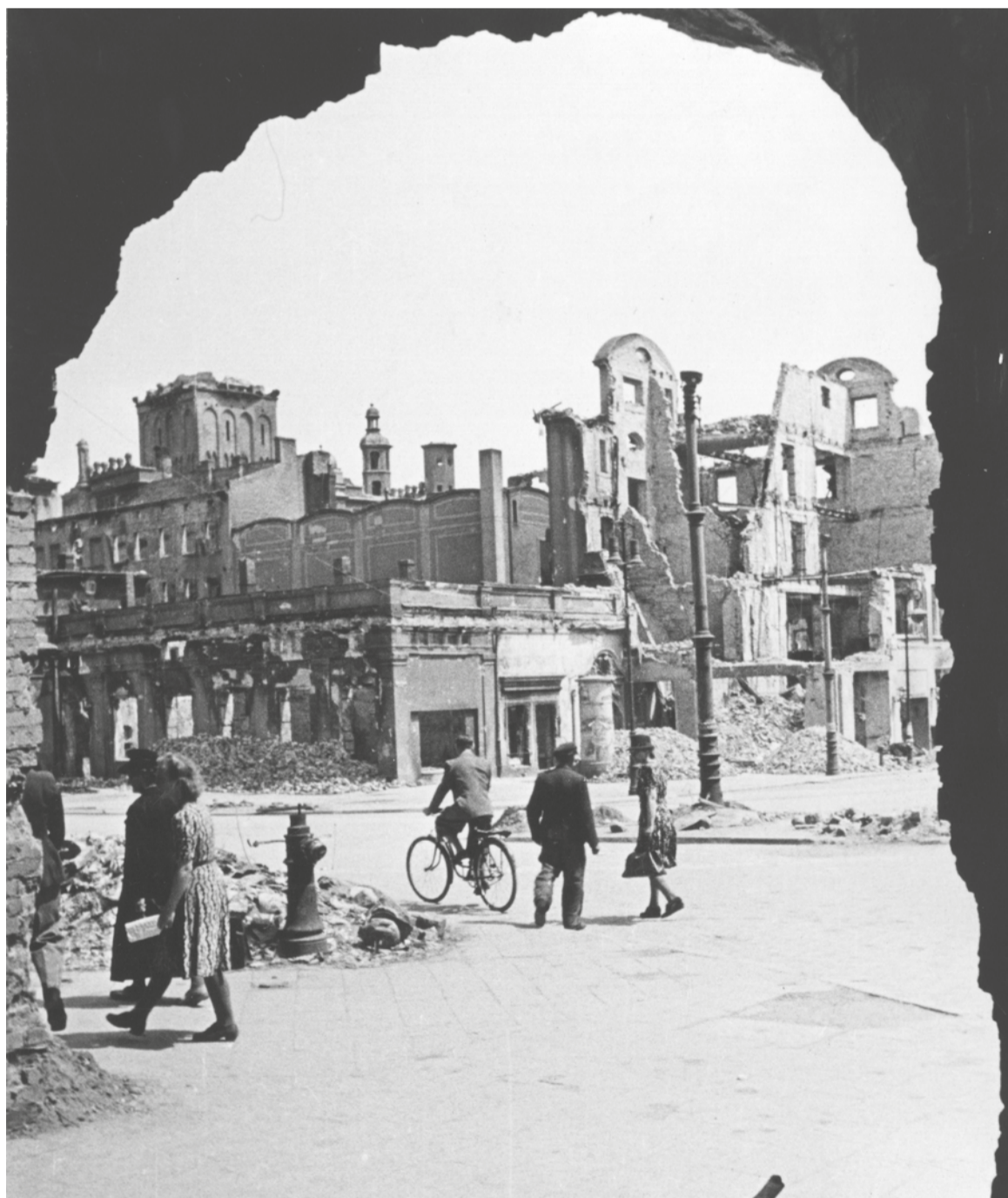
Podobnych stanowczych działań poznańska Rada Miasta oczekuje również od polskiego rządu w domaganiu się od Federacji Rosyjskiej przyjęcia odpowiedzialności politycznej, historycznej, prawnej

oraz finansowej za wszystkie skutki, jakie poniosła Rzeczypospolita Polska i jej obywatelom w efekcie rozpętania II wojny światowej przez III Rzeszę Niemiecką oraz Związek Socjalistycznych Republik Sowieckich. „Postawienie tej sprawy jasno i jednoznacznie jest naszą powinnością i odpowiedzialnością wobec pokoleń Polaków, Wielkopolan, którzy stracili szansę na normalny rozwój, utracili członków swych rodzin i nierzadko cały dorobek życia” – czytamy w stanowisku RMP.

W stanowisku Rada Miasta Poznania nawiązuje do swojej decyzji z 3 lutego 2004 roku, owocującej opublikowaniem w 2008 roku „Raportu o stratach wojennych Poznania 1939–1945” (opracowanego przez zespół 21 osób pod przewodnictwem prof. Andrzeja Saksona z Instytutu Zachodniego), oraz do przyjętej ponad podziałami politycznymi uchwały Sejmu RP z 14 września 2022 roku i wyraża swoje poparcie dla dochodzenia przez Polskę zadośćuczynienia za szkody spowodowane przez Niemcy w czasie II wojny światowej.

Stanowisko poparły kluby Koalicji Obywatelskiej oraz Prawa i Sprawiedliwości. W głosowaniu nie wziął udział klub radnych Wspólny Poznań, oceniając, że w sprawach polityki międzynarodowej Rada Miasta nie ma kompetencji. *oprac. red.*

Tekst został zilustrowany zdjęciem Zbigniewa Zielonackiego wykonanym w Poznaniu w 1945 roku. Więcej fotografii można obejrzeć na portalu cyryl.poznan.pl.

Alarmowy 112

Policja	112, 997
Straż pożarna	112, 998
Pogotowie ratunkowe	112, 999
Straż Miejska	986, 606 986 986
Pogotowie energetyczne	991
Pogotowie gazowe	992
Pogotowie ciepłownicze	993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne	994
Pogotowie techniczne MPGM	61 639 72 38
Centrala Nadzoru Ruchu MPK	19 445
Schronisko dla zwierząt	61 868 10 86

CENTRUM INICJATYW SENIORALNYCH

ul. Mielżyńskiego 24
pon.–pt. g. 8–16
centrum@centrumis.pl
www.centrumis.pl
..... 61 847 21 11
..... 61 842 35 09

CENTRUM INFORMACJI Kulturalnej (CIK)

ul. Ratajczaka 44
(w budynku Arkadii)
pon.–pt. g. 10–18
sob. g. 10–17
www.cik.poznan.pl
..... 61 854 07 52
..... 61 854 07 53
..... 61 854 07 54

MIĘJSKA RADA SENIORÓW

ul. 3 Maja 46
..... 885 960 352
..... 61 878 58 56

POZNAŃSKIE CENTRUM ŚWIADCZEŃ

Zajmuje się m.in. wypłatą zasiłków i innych świadczeń oraz wydawaniem Poznańskiej Złotej Karty.

REDAKCJA

Zespół: Mateusz Malinowski (red. nac.), Szymon Mazur
Redaktor techniczny: Wojciech Szybisty
Korekta: Anna Nowotnik
Wydawca: Wydawnictwo Miejskie Poznań, ul. F. Ratajczaka 44, 61-28 Poznań, e-mail: informator@wm.poznan.pl
www.wm.poznan.pl

ul. Wszystkich Świętych 1
swiadczenia@pcs-poznan.pl
..... 61 646 33 44

MIĘJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE

Jednostka miejska, w której można uzyskać pomoc usługową, finansową, rzeczową i inne świadczenia z zakresu pomocy społecznej oraz wsparcie socjalne, psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne w trudnej sytuacji życiowej.

Siedziba główna:
ul. Cześćnikowska 18
sekretariat 61 878 17 00

Punkt Obsługi Klienta
..... 61 878 17 26
Filie MOPR-u:

Grunwald, ul. Matejki 50
Punkt Obsługi Klienta
..... 61 878 49 22

Jeżyce, ul. Sienkiewicza 22
Punkt Obsługi Klienta
..... 61 840 23 06

Nowe Miasto,
os. Piastowskie 81
Punkt Obsługi Klienta
..... 61 878 18 18

Stare Miasto,
ul. Kościuszki 103
Punkt Obsługi Klienta
..... 61 878 18 51

Wilda, ul. Opolska 58
..... 61 878 19 25

Sekcja ds. Domów Pomocy Społecznej
ul. Gronowa 22
..... 61 878 17 82

Sekcja ds. Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych
ul. Cześćnikowska 18
..... 61 878 17 31

Dział Pomocy Osobom Bezdomnym
ul. Gronowa 22
Punkt Obsługi Klienta
..... 61 878 17 89 (91)

Dział Wsparcia Specjalistycznego
ul. Matejki 50
..... 61 878 57 51

OFERTA MOPR dla seniorów: usługi opiekuńcze, teleopieka, jeden ciepły posiłek dziennie z dowozem do domu seniora, zapewnienie seniorom niesamodzielnym całodobowej pomocy w domach pomocy społecznej (skierowanie i umieszczenie).

WYDAWANIE ORZECZEŃ O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I ŚWIADCZENIA

Starostwo Powiatowe w Poznaniu
ul. Słowackiego 8
Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności
..... 61 841 07 05
..... 61 841 07 06

Wojewódzki Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Wielkopolskim
ul. Kazimierza Wielkiego 24/26
..... 61 850 87 60

Pakiet Poznań Viva Senior

Poznańskie Pudełko Życia. Zawiera informacje o stanie zdrowia i osobach, które należy poinformować w nagłych wypadkach. Ma na celu usprawnienie niesienia pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia. Dostępne w Centrum Inicjatyw Senioralnych przy ul. Mielżyńskiego 24. **Zgłoszenie: 61 847 21 11.**

Poznańska Złota Karta. Upoważnia do korzystania z szerokiej oferty ulg i rabatów w miejskich instytucjach kulturalnych, sportowych, edukacyjnych oraz w prywatnych firmach. Przysługuje osobom w wieku 60+. Wnioski o wydanie Poznańskiej Złotej Karty można składać w siedzibach Poznańskiego Centrum Świadczeń przy ul. Wszystkich Świętych 1 (róg ul. Za Bramką).

Książka dla Seniora. Wypożyczanie książek, audiobooków i filmów z Biblioteki Raczyńskich z dostawą do domu. Usługa skierowana jest do osób w wieku 60+. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.**

Złota Rączka dla Seniora. Pomoc przy drobnych domowych usterkach. Usługa skierowana do osób w wieku 65+. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.**

Taksówka dla Seniora. Usługi transportowe świadczone na rzecz osób mających trudności w samodzielnym poruszaniu się komunikacją publiczną. Przejazdy na terenie Poznania mogą odbywać się do urzędu, na cmentarz albo do placówki medycznej. Usługa skierowana jest do osób w wieku 80+ lub w wieku 70+, które mają problem z samodzielnym poruszaniem się. Przewozy odbywają się od pon. do pt. w g. 7–18. **Zgłoszenia: 22 43 900 50. Zgłoszenie przejazdu należy dokonać nie później niż 3 dni kalendarzowe do godz. 20.00 i maksymalnie 2 miesiące przed planowanym terminem przejazdu.**

Miejska wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego. W zasobach wypożyczalni są m.in.: łóżka rehabilitacyjne, wózki inwalidzkie, kule, laski, materace przeciwoleżynowe, balkoniki, chodziki, inhalatory. Z wypożyczalni mogą korzystać osoby w wieku 70+. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.**

Mobilna pielęgnacja paznokci u stóp seniorów. Usługa kosmetyczna polegająca na skróceniu i oszlifowaniu płytki paznokci stóp, skierowana do osób w wieku 75+. Wykonywana jest od pon. do pt. w g. 10–18. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.**

Mycie okien w domu seniora. Usługa obejmuje umycie szyby z obydwu stron, ram okiennych i parapetów. Miejsce wykonania usługi musi się znajdować w granicach administracyjnych miasta Poznania. Z usługi mogą skorzystać osoby w wieku 80+. Jest wykonywana od pon. do pt. w g. 10–18. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.**

Sprzątanie nagrobków. Usługa polega na umyciu nagrobka osoby bliskiej oraz oczyszczeniu terenu wokół niego. Wykonywana jest na dwóch cmentarzach: Junikowie i Miłostowie, od pon. do pt. w g. 10–18. Skierowana jest do osób w wieku 80+. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.**

Transport seniorów na miejskich cmentarzach. Usługa dotyczy dwóch miejskich cmentarzy: Junikowa i Miłostowa i kosztuje 1 zł (płatność gotówką u przewoźnika). Skorzystać z niej mogą osoby w wieku 80+ lub 60+, które mają problem z samodzielnym poruszaniem się. Usługa jest realizowana od pon. do pt. w g. 7–15. **Zgłoszenia: Miłostowo – 577 099 400, Junikowo – 577 066 700.**

REŻIM SANITARNY

Realizacja usług przebiega zgodnie z zasadami reżimu sanitarnego. Usługa nie zostanie zrealizowana, jeśli senior ma objawy choroby zakaźnej, jest w trakcie obowiązkowej izolacji lub kwarantanny (lub mieszka z taką osobą), jak również jeśli w ciągu dwóch tygodni przed usługą miał kontakt z kimś podejrzanym o zakażenie, zachorowanie lub skierowanym do izolacji.

Szczegółowe informacje: Poznań Kontakt 61 646 33 44, Centrum Inicjatyw Senioralnych 61 847 21 11, 61 842 35 09.

W GÓRĘ SERCA!

100 lat KKS Lech Poznań

1.12.2022 – 31.03.2023
WYSTAWA
W FOTOPLASTYKONIE
POZNAŃSKIM

WYDAWNICTWO
MIEJSKIE
POZNAŃ

Centrum Informacji Kulturalnej, ul. F. Ratajczaka 44, Poznań

Godziny otwarcia: poniedziałek – piątek: 10–18
sobota: 10–17
niedziela: nieczynne
ostatnie wejście godzinę przed zamknięciem

Bilety: normalny – 5 zł
ulgowy – 2 zł
rodzinny – 10 zł
grupowy (10 lub więcej osób) – 20 zł

IKS KULTURA W POZNAŃU
Poznański Informator Kulturalny,
Sportowy i Turystyczny IKS
kulturapoznan.pl
Długość: 48 stron | Cena: 12 zł | ISBN: 978-83-7618-222-4
grudzień nr. 12 (174) 2022

afisz
gratis z każdym numerem

Idę w świat i trwam
OBRAZY JACKA MALCZEWSKIEGO
z kolekcji Lwowskiej Narodowej Galerii Sztuki im. B. Woznickiego
MUZEUM NARODOWE W POZNAŃU
29.11.2022–31.03.2023

W grudniowym IKS-ie m.in.

Poznań nie śpi, a kultura przed świętami ma się dobrze! Zapowiadamy festiwal PTT „1 strona, 1 spojrzenie, 180 sekund”, koncert z okazji jubileuszu poznańskiej muzykologii, a także *Jednookiego* – spektakl Teatru Nowego w reżyserii Antoniny Choroszy.

Rozmawiamy m.in. z Witoldem Banachem, autorem książki

o rodzie Czartoryskich, Pawłem Zychem, który wydał wspaniale zilustrowany album *Dobre czasy*, a także z przedstawicielami Pracowni Projektowej J.P. Woźny – laureatami nagrody J.B. Quadro za szklaną instalację „Duch palatium”.

Miłośnicy historii przeczytają o kolejach losu Lecha Poznań, a także o tajemniczej, nadal

nierozwiązanej sprawie zaginięcia Małgorzaty Stankowskiej ze Stęszewa.

W grudniu zapowiadamy też niespodziankę dla naszych czytelników - całoroczną! Już od lutego IKS będzie dostępny za darmo. Tak - za okrągłe zero złotych! Więcej informacji poszukujcie w najnowszym numerze.

Zapraszamy również na stronę kulturapoznan.pl